श्रीपांडुरंगकुलदेवताभ्यंनमः

श्रीसच्चीदानंदायनमः जयजयजगदंकुरसुखकंदा सत्यज्ञानाश्रीब्रह्मानंदा स
च्चीदानंदासुर्तीअभेदा जगदंरूपश्रीगुरु १ जयजयगलितभेदआखिळा
परमसुरुषाअतिनिर्मळा आनंतकोटिमरव पाळणासरवळा हुशीलीळा
आगमे २ नमोआनंगदहनामियआनंगा सकळआगांगचाळका श्रीरंगा
निर्विकारा निर्द्वंद्वेआभंगा आक्षईआव्येगांजगद्गुरु ३ नमोमहामाया
आदिकारणा जयवेदनिलायावेदरक्षणा आवीनाशलेवैकुंठराणाः
विषपिवोनीआक्षेई ४ चौथाआध्यासपतालेथेः सुलनाशोसीळेजग
न्नाथायेशाहाकेडघेउनिश्रीकृष्णादेः सद्गदजालीसप्रेमे ६ म्हणेयोर

(5)-1

उ अरिष्ट ठेले :॥ हरिने बाळ मस्से वाचविले :॥ मासे पुर्व पुण्ये फळा आले ॥ वि
घ्नटाळिले आवचिते : ६ नंदन कुला गोकुळी :॥ घेउन संगे श्रेष्ठ श्रेष्ट गोळी ॥१॥
राज[illegible] द्रव्ये घ्यावयाले वेळी मथुरे गला पैहा[illegible]ता : ७ आसो पुतने चे मेत
पडले आसंभाव्ये कोणासीही ॥ नटळे गौळी बहु लमि ळाले ॥ परि नु चले कव
णासी ४४ ४४ ८ विशाळ मेत अघोर थोरै ननिघे मंदिरा बाहेर :॥ मग आणो
नी तिक्ष्ण कुराडि ॥ खांड केली तिचीया : ९ वृक्षे शाखा तोडिजे बळे :॥ तैसे
नाग हात चरण वेगळे केले :॥ गावा बाहेर रोर्ण रचले बहुत काष्टे आणोनी १०
चेतविला वैश्वानर :॥ माजि घातलि मेत थोर ॥ अग्नी सीखा मचें थोर ॥ आबर

कळुधावति ११ गौळीपातले ते वेळा ॥ आंग्नीसंगेसुवसंसुटला ॥ जेनग्नाण
देवतासकळा ॥ तटस्तजाल्यासुवासे १२ येवटासुवास अद्भुतः ॥ कासया
चाआसंभावित परिउलनेदृदर्शजेगंन्नाथ ॥ क्रिडलासमिलीने १३ हरीसच्ची
दानंदतनुः ॥ जोमायालीलनिरगुण्णु जोनिर्वीकारपुरातनुः ॥ सकळॅनुसा न
क्षीपेः १४ जोआयोनीसंभवश्रीहरी ॥ जेगन्नेवास लीळावसाटी ॥ तोपुत
नेच्याहृदयमंदिरीआर्लबसिपुर्ण भासलाः १५ त्याणानिआग्नीसंगेसुव
सयलः ॥ गोकुळीजनजाहले तटस्तः ॥ नंदआला आकस्मात ॥ मथुरेहुन
तेवेळीः १६ लेकीवर्तमानसांगीतलेः ॥ बापपुर्णभाग्य वाचले नंदसदना

(5)-3

झाला तेवेळा ॥ सकळगोळीयासमवेत १७ तोयोशोदा कृष्ण घेउनीबै
सलीजाण ॥ सद्गदकंठसजलनयेन ॥ नदघवेनी आला अपणाः ॥ हरिउ
चलोनी आळगीः १८ वदनसर्वानिंदसदन ॥ नंद पाहेआवलोकुः ॥ लेणेवि
भुषुकलेदालण ॥ उछवपुर्णमांडिला १९ मंडपयाटिउभाउन ॥ मेळउन
सकळ ब्राह्मण ॥ गोभूहिरेरंतदानेः ॥ याचेकद्रव्येसुखिकेले २० नंदास ॥२५॥
कैसेवाटलेः ॥ किजाहाजबुडताकेडलागले ॥ किआंमृतमेघवर्षले ॥ आप
वरिपिभाग्ये २१ मरणकाळीसुधारसजोडला ॥ किंआनंदाचाध्वउभारिला ॥
नदब्रालानंदे घाला ॥ तोसोव्हानवर्णवेः २२ कळलेकंसासीवर्तमान ॥

पुतनपावली मोक्षसदन ॥ दचकले कंसाचमनः ॥ भयकरोनी व्यापिला २३ मनि
ह्मणे काय करुं विच्यार ॥ वैरि होतो हळुहळु थोर ॥ पेटलचालिला वैश्वानर ॥ मगनंदो
पेविझविला २४ वोटक्षेयरोग लागला ॥ काळसर्प गीळोलेमजला ॥ आयुषयवृक्षेक
डाडिला ॥ उन्मळोनि पडला पैजला २५ वोठमहोषिअंग करपिले ॥ किकाळे बोल
उघाडिले: ॥ मास्या बळ सिंधुचे जळशोषिलेः ॥ निस्तेजजाहले सर्वअंग २६
आसोगोकुळीनंदमंदिरि ॥ हरि निजबिळामाजघरि ॥ लोकलथला सव्ये आंगा
वरी ॥ आरंभकेला रागाचय २७ ॥ येका आंगांवरी कलथला ॥ नंदेउह्याचहा
थोरकेला ॥ वस्त्रभुषणद्विजकुळा ॥ वाटिला जाहालानंदपैः २८ यकदिवसी

वि

प्रातः काळी ॥ सुर्यदर्शणकरविले बनमाळी ॥ आगणीजिवितेवेळी ॥ मायादेवी

भितीने २९ चीमणाघालतातक्षक ॥ वरिपहुडविला वैकुंठपालक ॥ हरिहरादि ॥३॥

सुरेश्वरः ॥ वस्त्रसाकि येशोदा ३० जगाचेकवचेजेगजीवनः ॥ मायाहासासीघाली

पापुतण ॥ ऐसा कृष्ण आगणी निजमन ॥ माया गेलीघरात ३१ नंदहिगला

बाहेरी ॥ आंगणीयकला श्रीहरि ॥ तोशेकटासुरद्दुराच्यारी ॥ कंसतयासपा

ठविले: ३२ कंसासीम्हणेशेकटासुर ॥ मितुसाशेत्रुवधीनसाचार ॥ गाडाहोउ

नीनीर्धर जेपेननदागांणी ३३ श्रीकृष्ण आगणीक्रीडतो ॥ वरिलोटेनआवचिता ॥

(5)-6

कंसेजैसे जै कला ॥ गौरविला दुरात्मा ३४ तोआंगणीगुसरतेपयउनी ॥ जपतहोता
तोपापरवाणी ॥ येकांलदेखोनी लेक्षेणी ॥ कीरष्णवारिलाठला: ३५ सरसाउन
बळेसंवेगः ॥ रगडुपाहहरिचेआंग ॥ जवळीयेलाश्रीरंग ॥ चेरणझाडिलाआव
लीळाः ३६ नगमस्तकिपडलावज्रः ॥ चुर्णहोउनजायसमग्र ॥ तैसाचेरणघालेसक
टासुर ॥ पिष्टकेलाहरिने ३७ ॥ लागताहरीचेरणमहर ॥ प्राणसोडिसेकटासुर ॥
गाडियाचाजाहलासुर ॥ चेरणस्पर्शेभगवंते ३८ पुर्वीकेलाजाहीरुउधार ॥
आलाउद्धरिला शेकटासुर ॥ गाडियाचाजाहालासुरः ॥ तोमायाबाहरपालखी ३९

(5) - 7

नंदआलाबोहदन॥ जोगाडियाचेचुर्ण॥ मिळालेसकळगोळीजन॥ आश्चीर्यकरि

तालधवां ४० ल्लण लिकैचागाडाकोणआणी त्ताः॥ बाळासमिपचुर्णजाहाला॥

जरी आसला वरीलिटला॥ तरीउरीन उरवि ४१ नंदह्मणे येशोदसुंदरी॥ विघ्न ॥४

येताती॥ कृष्णा वरीः॥ दुवानविसंबावेआहोरात्री॥ द्दद्दघटीसवदि। ४२

आशनी शेयेनिभोजनीः॥ विसंबुनकोचेक्र पाणीः॥ जाग्रतीसुशुसीस्वप्ती॥ क्षनी

विसटसीहरिदे ४३ इकीताकाढिला सुसकीला॥ बिसरुन कोकृष्णनाथा॥

येशोहसी दोजैकला॥ परमसुखवाटलेः ४४ परी गाडाकष्टी खुटकेले॥ हेन

केळचिहरिचालिला॥ [illegible] आसो आंगणीः साव ळा॥ रांगुलागला

हलुहलु ४६ चिरवलीरांगवनमाळी ॥ हातुनखेके लावोन धुळी ॥ बळिराम
आलातेवेळी ॥ खेळावया पाठिंखेरी ४६ साक्षातशेषनाराण ॥ तेचयाद
ववंसी रामक्रीष्ण ॥ गोष्टांगणिदोघेजेनः ॥ रांगताती कैतुके ४७ येकगो
रयकशामवर्ण ॥ किलविष्णु आणी मदसुदनः ॥ तैसेरागति दोघेजण ॥
चेरणीनपुरलणझुणति ४८ दोघेबोलतीनंदगणी ॥ जैसेउपरालिआणीदि
नमणी ॥ दोघेही धुळी घेउनी ॥ जावळामाजिघाली लिः ४९ धुळिनेभरि
ले आंगवदन ॥ हसतीयेकी केउयक पाहुनः ॥ झळकतिलघुलघुदशानः ॥
आकर्णनयनदोघांचेः ५० किलेबाळदोघेदिगांबर ॥ दोघेहि डुलतीस

(5)-9

कुमार ॥ किनेलपस्वीनीर्वीकार ॥ नंदागणीशोभले ६१ येशोदाराणीरोहीणी
येऊनीपाहवीजोआंगणी ॥ तोदोघेदाहीकडेधांवोनी ॥ हसतेचीपालले ५२ मातेचे
जेजाउनीगळाः ॥ तेथेमिठीपालीघननिळा ॥ वरीकरोनीमुखकमळा ॥ गद ॥ ६ ॥
गदाहासतसे ५३ धुळीनेभरीले निजांग ॥ मातापाहुनिउचलीयोग ॥ पुर्णब्रह्म
नदाश्रीरंग ॥ हृदईहृदुधरियेला ५४ पालवेपुसीली आगीचीधुळी ॥ वदनमा
तेचे क्रीष्णन्याहाळीः ॥ धन्येतेयाशोदावेल्हाळी ॥ चुबंनदेतिभीलीने ६६
शेषनारायेण उचलीले ॥ दोघेगृहातनेउनसोडिले ॥ तोगोळणीपालल्याते वे
ळा

खेळवावया श्रीकृष्णाते ५६॥ श्रीरंग दुडदुडा धावत ॥ रांगता बैसान पंगत ॥
सवेची बळीरामा केडे पाहाती ॥ गदगदा हासत दोघेही ५७ आकर्णनेत्र क
र्णी कुंडले ॥ कंठि वाघनख पदकें झळे ॥ वाक्यामण गंठि बिंदली सुटाळे ॥
झळकताति मुद्रिका ६८ कटि झळके कटीसुत्र ॥ क्षुद्र घंटा किणकिणती सुस्वर ॥
जैसा वेदश्रुतींचा गजरे ॥ सुक्षम अर्थ बोलति ६९ नेपुरे रुणझुणती साजीरी ॥
माते न श्रीकृष्ण घतनी करी ॥ पाउ ठेउ भुमीवरी ॥ हळुहळु चालति ६० मंद मंद च
ले गोविंद ॥ हळुच नेपुरे करीती शब्द ॥ तो जव बोलीपाळ आनंद ॥ हस्त धरित
हरिचा ६१ नंद हस्त आश्रये करुनी ॥ चाले श्रीकृष्ण निधान ॥ सवे पडला अ

उरवळननंदसावतन धरिलः ६२ बळीराम आणी जगजिवन ॥ येकेका चेळा अंये
कतन ॥ कापलकापल होयेजण ॥ दुउद्धा नाचति ६३ सवेचीआद ळलीधरणीः ॥
गदगदाहसे चेक्रपाणी ॥ सवेचीउभी राहुनी ॥ उठोनी उभी राहली ६४ नंदआ
णीयशोदा जननी ॥ भोवसामी वाळल्या निलीबिणी शेष आणी नंदनाणी ॥
नंदनयना पाहती ६५ हास्यसंकेल दावी भगवंत ॥ नृत्य करी उल्हलउल्हल ॥ भोवसा
गौवळणीहसल ॥ हरिपाहालक्षाकडे ६६ वेष्टीलगोळणीसकुमार ॥ सावेकमळ
कर्णीकासुंदर ॥ मध्य श्रीकृष्णभ्रमर ॥ निळवर्णतृणसुणी ६७ सुर्याभोव

॥ ६६ ॥

तीजैसी किर्णः ॥ किशेसी वेष्टीत तारांगणे ॥ किमुगुटभोवतेरत्न ॥ तैस्याका
मीणीविलासति ६८ किनिर्जर वेष्टीलासहस्त्रनयन ॥ किभमळभकीउमारमण ॥
कीतषीवेष्टीतकमळासनः ॥ जगजिवनतेविशोभे ६९ नृत्यकरीजगजिवनः ॥
मंद मंदहास्यउदारवेचन ॥ तेनृत्यकळेदेखुन ॥ सकळगोपीविस्मीत ७० ॥ कींदे
विवेष्टीला सहस्त्रनयन ॥ किभमळभक्ती उमारमण ॥ किशेसी वेष्टीलतारांगण ॥ कि
मुगटभोवतीरत्न ॥ तैस्याकामीनीवीलासती ॥ ७१ नृत्यकरीजेगजी वन ॥ मंदहा
ळ स्यउदारवदन ॥ तेनृत्यकळादेखोनः ॥ सकळगोपीविस्मीतं ॥ ७२ ॥ विचो

तेव्हा

न कळादावीमाधवा ॥ दशावताही चाहावभवा ॥ देखवासद्रुद्रसर्वा ॥ गोकुणी

तैव्हाजाहल्या ॥ ७३ ॥ नंदयेशोदागोकुणीः ॥ नाचतिँभम कतनी तेआ का श अ ॥७॥

पीधरणी ॥ नाचुलागला आनंद ॥ ७४ ॥ तेज वायु आप धरणी ॥ छुळवायुनीराळी ॥

नाचुलागेलेसुरसकळ ॥ नाचकैलासीज्यासुनीळ ॥ भवानी सहित आदर ७५ ॥

नाचे वैकुंठी सहसेलकी ॥ चेद्रसुर्यशेचीनायक ॥ गणगर्धवसुआष्टका ॥ तपी

मंडळनाचतसे ॥ ७६ ॥ स्वर्गमृत्यपाताळ ॥ नाचली चेर्तुदशलोकसकळ ॥ नाच

तीमध्वीचतृपाळः ॥ परीवाटसीतेधवां ॥ ७७ नवखंडसप्तद्वीपः ॥ नाचलाति

(5)-14

हरिमलाप ॥ छेपंनंदेशाम्ऋशुभलाप ॥ नाचलालीलेघवां ॥ ७९ ॥ मेलपर्वलिथोथोर
वनसपतीअयाराभार ॥ वेदशास्त्रसमर्थ ॥ श्रीष्णछंदनाचलीः ॥ ७९ ॥ नाचलीगोकु
ळीचीमंदीरीः ॥ नाचलिउलरीउ देवहार ॥ धानुमुसीयेकसर ॥ नाचलाचीहा
रोली ॥ ८० ॥ उरवळजोतीमुंसेळनाचति ॥ पदार्थमात्रयेकळी ॥ नाचोलागलेघननी
ळा ॥ कौतुकभळादावीलाहे ॥ ८१ ॥ नंदघोवाजवळीआला ॥ म्हणेसकुमारमासा
भागला ॥ हृदईधरोनी अळींगीला ॥ चुंबनदिधलेलघवां ॥ ८२ ॥ नंदआनंदजेन्मल
तपकेला ॥ तेयेकदाचीफळआला ॥ कियेषादाचसुकृतमगटेले ॥ येकदाच्या
वेळा ॥ ८३ ॥ स्यादेघामातापीलरी ॥ बैटिलपकेलमदीरी ॥ लरीमाडिवरी श्रीहरी ॥

रात्रीदिवसखेळत ॥ ८४ ॥ किशोरीरकरवीती झुल्हुनीः ॥ टाकीली प्रयागी त्रीवेणी ॥
तरीचहरीमुख चुंबनी ॥ वारवार पाहाती ॥ ८५ ॥ कीसाधीला पच्याग्नीसाधना ॥ नी ॥ ८ ॥
रहारतुणशेजशेयन ॥ तरी चयास पुंछे येउन ॥ यशोदानंदनिजली ॥ ८६ ॥ कीमाथा
केतुकेलाथोर ॥ अपुलहस्ते पुजेलधरामरः ॥ तरीचसेगति येउनी सर्वेश्वर ॥ नंद
येषोदाजेवीती ॥ ८७ ॥ किसभ्रमकेल्याहरिकीर्तनः ॥ किकेलासंताचअर्चन ॥ तरी
नवपकंजदळनयन ॥ मिटिपालीनीजगळा ॥ ८८ ॥ जोब्रह्मानंदपरात्पर ॥ तो ब्र
जाहलानंदाचाकुमरः ॥ किगोकीया चेलखवरः ॥ उचावळब्रह्माडी ॥ ८९ ॥
जोनब्देवेदस्तुती ॥ त्यासगौळणीबोलसी कवीती ॥ बाबडाबोलुनेश्रीपती ॥

मनमोहीलयाचे॥१०॥ बोलबोलेहृषीकेशी॥ अर्थनकळेब्रह्मादिकसी॥ गोळ
णीह्मणतीक्रीष्णासी॥ उठबोलनकळेतुझ॥११॥ शेषआणीनारायण॥ आंगणी
धावतीदोघेजण॥ येषद्याच्यागळ्या॥ येउनमीटी॥ घालतीसाक्षेपे॥१२॥ येकेगा
टयेयेकसबळ॥ येशोदेसीघुटघरीलगः॥ बळिभद्रह्मणे लेबेळ॥ माझीमाता
येशोदा॥१३॥ क्रीष्णह्मणेमाझीमाये॥ बळीरामह्मणे माझीहोय॥ क्रीष्ण
ह्मेगनामाये॥ बळीरामासीसांगकाहो॥१४॥ लोटचला बळीभद्रउगा॥
नराहे॥ मागुतिह्मणमाझीमोय॥ क्रीष्णलोळणीलवलाहे॥ घालतीतेह्मा

रउलाचीः॥९६॥ येशोदाहरिसहदईधरुनी॥ स्लणमीजेननीतुजीचपुर्ण॥ ॥१॥
मागुतीखेळोदोघजण॥ ग्रहाबाहेरचालिले॥९६॥ मंळदीकेडदोघयेती॥ गा
रीकंटकनपाहती॥ येकाभागेयकपळती॥ आडुखळतीवाटेसी॥९७॥ मागु
तीदोघउठोनः॥ मंळदीकेडजालीधावोन॥ बळीरामासीस्लणेजगज्जीवन
पक्षिघरुननेउचला॥९८॥ रावकागसाळीया॥ दोघधावतिधरावया॥ तोपक्षि
जातिउडोनीया॥ क्षेणमात्रनलागता॥९९॥ मगउर्ध्ववदनकरुनी॥ तटस्तविलोकी
नयनी॥ क्रीष्णस्लणउडोनी॥ पक्षिआणीनआवघे॥१००॥ हरीस्लणेमीआकाश॥

(5)-18

वरिउडोनी॥ येतलेणमी पृथ्वी उचलीन॥ ऐसे ले शेषजगजि वन॥ बाळलीळादाविली॥१॥
सोडिली लाल्हिवसेर॥ उडताती नाना विच्यार॥ वम्ब्यासारिख्याउडयानिर्धारि॥ दोघे
घेतीयेकहा॥२॥ चासरेलुं बरलिनानागलि॥ आपणहि तैसेच करीती॥ वस्थेकौतु
के नाचति॥ येथेलणतीदोघेही॥३॥ आंळो आळी पिटदिवासुरे॥ धावताधापा॥
दाटतिहेट येक बोलतीलीलोटः॥ त्यासतैसेचवेटावती॥४॥ घाकुटमेळउनी गोपाळ॥
मध्येशोभेवैकुंठपाळ॥ खेळतसे नानाखेळ॥ बाळनीळाक[illegible]रानिया॥५॥ इकडे मथु
रेसीचिंताक्रांत॥ लणेवैरीवाढलाबहुत॥ तरीत्याचा गोकुळांतजाउनघात करीकोण॥६॥

तव तृणावर्त म्हणे कंसाते ॥ मिवधीन वधीन तुजिया वैरीते ॥ वायुरुपे गगनपंथाः ॥
आकस्मात जाइन मी ॥७॥ जैसा पक्षी आमी श उचलीत ॥ तैसा उचलीन आकस्मात ॥ १०॥
किंसुधा हरीत ॥ उरगरीपु ने जैसा तैसा आकस्मात सेनु सी ॥ उचलुन आणीन तुझ
पासीः ॥ तृणवर्त बोलता मानसी ॥ कंसरावो संतोषला ॥९॥ वस्त्रे भुषणे सीगौरविला ॥
तृणवर्ते वायुरुपे चालीला ॥ गोकुळा समीप पातला ॥ वातसुटला आकुल ॥१०॥ इकडे येशो
दा निज आंगणी ॥ कडयेघेउनी चक्रपाणी ॥ उभी ठाकली लक्षणीः ॥ गोळणी सी बोलत ॥११॥
जगदात्मा मनमोहन ॥ तृणवर्त जाणोनः ॥ काये करी जगजिवन ॥ जड जाहला बहुत ॥१२॥
जड बहुत हरि वाटला ॥ येशोदेन खाली उतरीला ॥ हरि दुडदुडा बाहेर गेला ॥ तो सुट ॥

ळाचें डावत ॥१३॥ सुटला मळये समीर ॥ धुळिने भरिलें आंबर ॥ त्यामाजि गोकुळसम ॥
ग्र न दिसे औसे पै जालें ॥१४॥ येक मुर्तपरियंत ॥ हाल कलोळ गोकुळास ॥ वृक्ष उनम
कोसळ उपडत ॥ आकाशमार्गे द्विज जैसा ॥१५॥ न दिसे कोण हि कोणाते ॥ माता नो
७ ळखे बा [redacted] ळकाते ॥ नेत्र झाकोनि सहास्ते ॥ जेन जाहाले मुर्छित ॥१६॥ वाटे पृथ्वी
जाली रसातळात ॥ कि गोकुळ उडाले आकास पंथे ॥ कि गगन आले खाले ॥
आवनि वरि गेली पै ॥१७॥ त्याहुके वृक्ष उपडोन ॥ पडली गोकुळा वरी कडाडोन ॥
महिर जाली मोडुन ॥ विदारली मळ्ये वाटे ॥१८॥ तृणावर्ते हरि उचलोन ॥ निराळ

मागगिलाघेऊन ॥ लेजाणोनीमनमोहोन ॥ स्वरुपआद्भुतधरीयले ॥ १९ ॥ ग्रीवेसीधं ॥११॥

रिलातृणवर्ते॥ श्रीहरिचे बळेआद्भुत ॥ सिरकमळआकस्मात ॥ पिळोनीखुडिले

माधवे ॥ २० ॥ गोकुळामदेसीआरंण्यात॥ पडिलेतृणवर्ताचे प्रेत ॥ मागुतिकस

ळकळीलेगोकुळात ॥ मनेहाकाबायतपे ॥ २१ ॥ बाबोहाहिकाआद्भुत ॥ कोक

जाहाळेतेनोपकारित ॥ येशोदातेणेजगंनोंयें ॥ कायेजाहालायदुवीर २२

येशोदा चहुकडधावत ॥ आळाआळी कीष्णासीपाहत ॥ घबघबावक्षेस्त्राळबऊ

विलक्षक्षः॥ थोरआकांतवर्तला ॥ २३ ॥ नंदघावे बींदाबिंदि ॥ गोळीणी हुडकिली

साहासांदि ॥ येशोदाभोवले मदि ॥ गोळीपींचिमीळाली ॥ २४ ॥ गोकुळीचे

जनसमस्त ॥ बुडाले शोकसमुद्रात ॥ तो हुडकु गाथा वतः ॥ क्रुष्ण येता देखीला ॥ १२९
मायान घातली उचलीला ॥ सप्रेम हृदई आळगीली ॥ नंद गौळी येते वेळा ॥
परमानंद जाला ॥२६॥ नंदे हरि कडे घेतला ॥ म्हणे कोठे गेला होतासी बाळा ॥
हरि परा नंदिरा आणीला ॥ माता सोहळा नंद करी ॥२७॥ गोकुळी [illegible] न
हातांत सौदर्य घेतले तण ॥ मग येशोदा सांगे ॥ आता न विसंबे [illegible]
क्षीण ॥२८॥ असा कंसासी कळला वृतांतः ॥ प्राणासी मुकला म्हणा
वृत कंस ॥ जाहला चीतांक्रांत ॥ धकधकिल मानस २९ ॥ गात्र जाहालि वि

कळः ॥ जैसासर्पयेनव्याजळे ॥ किमाहाव्याघ्रआंटबळ ॥ कृपाळसुखकरोनी ३०

किपकर्गेलमाजिवारण ॥ किकुपीआ डरवलारिपुवारणे ॥ किरिंद्रजितपिडि

लारावणे ॥ चिताक्रालपैजैसा ३१ आसायेरीकेडगोकुळीः ॥ चोघायेउनीव ॥१२॥

नमाळी ॥ स्नानपानकरी वेल्हाळी ॥ येशोदादेवी संतोषः ॥ ३२ पिपळयाननी

टकेले४४४ ॥ जावळमागेसरीलेः ॥ लोजाबाईदिघलेलेवेळो ॥ मुखविकासिलेहरी

च४४४ ॥ ३३ ॥ कानामागीलमळी ॥ काडितयेशोदावेल्हाळी ॥ जाबाईदेताने

॥१८॥ चेळी४४ ॥ मुखालआङ्कुनदेखी ॥ ३४ ॥ ब्रंह्माउटचेनासमस्त ॥ मुखामाझी

विलोकीतः ॥ जासंखे श्रीकृष्णतपदिसतः ॥ घवबीतदिसती ॥ ३५ वैकुंठ
कैलासक्षिरसागर ॥ जानंतशाईसवेष्टितः ॥ दिसतीआसंख्येआवतार ॥ तपी
चेभारपैदिसती ॥ ३६ प्यिपेखंडशेईल्येसागर ॥ सप्तपाताळउरगेंद्र ॥ गंगादि
काननेमनोहार ॥ सुखामाजिदिसति ॥ ३७ इंद्रिग्नीयेमनैरुत्यपति ॥ वरुणसमि
रकुबेरपती ॥ लोकसमवेतनिश्चीती ॥ सुखीदिसतिहरीच्या ॥ ३८ ॥ गोकुळगो
रो पाळयोंघानंद ४४ ॥ देखामाजिविषेद ॥ तेथहिस्तनपानकरीगोविंद ॥ मोय
पुढेदिसततसे ॥ ३९ ॥ तेथहिजाबाईमनमोहोन ॥ दिसततसेमुखपसरोन ॥ सात

हृसेतेब्रंम्हाठसपुर्णः ॥ येशोदाआपणपाहातसे ॥ ४० ॥ आनंतब्रम्हाऽनाथः ॥ तिकाज्या
चीपरमअद्भुत ॥ येशोदाजाहालि तटस्तः ॥ बोलोचालो वीसरलि ४१ आनंतयेशोदा ॥ २३ ॥
आनंतक्रीष्णः ॥ अनंतनामअनंतगुण ४४ ॥ पाहातायेशोदेचेमन ॥ जाहालेउन्म
नब्रंम्हानंदि ४२ ॥ सवेचीघातलेमायाजाळ ॥ जैसेसुर्याआडजळपडळः ॥ मागुति
स्तनपानगोपाळ ॥ पुर्वतकरीतसे ४३ ॥ मुखीदाविलेविस्वरुपः ॥ धन्यधन्यजननीचे
तपः ॥ ब्रम्हानंदतोअलप ॥ मायानेपुढेघेतला ४४ ॥ जोआवघ्यामृतसागर ॥
जोआदिमायाचेनिजवर ॥ जोभक्तमदिरा गणमदिरः ॥ जळजेगद्भवजेनकाजे ४५ ॥

(5)-26

जोभक्तमानसचेकोरचंद्रः॥ अज्ञानतिमिरछेदकदिवाकर॥ जोशडगुणआई
श्वर्यसमुद्र॥ लिळाह्याविभ्रमकरीत ४६॥ येशोदेनछचालिलाः॥ रत्नजडितपालख
निजविळा॥ गिलगालवेळ्हाळा॥ येशोदादेवीलेघवा ४७॥ श्रीरामचेचरीत्रचांग
लोः॥ येशोदेनिलह्यागाईलेः॥ जेकलीलाचीसकळे॥ कलिकिल्मशादहनहावि ४८॥
पाळणासावधक्रीष्णनाथाः॥ आपुलीपुर्वलिळाजेकला॥ येशोदेस्यानंदउल्हल॥
पालखहाळविहरीचा ४९॥ जोकमळणीमीत्रकुळभुषणः॥ अनंदगहनहृदय
जिवनाः॥ विश्वजनमनमांडुसरतः॥ तोरघुनंदनसांजिवराः॥ ५०॥ जोब्र

(5)-27

ल्लानंदनिर्मळः॥ तोजाहलादशरथाचा बाळ॥ लिळाअवतारीतमाळनिळ॥

आयोध्येमाजीअवतारला॥६१॥ जोजेलजनाभजलद्वर्ण॥ जलदशादिजल ॥१४॥

दलोचनाः॥ भवजेललाटकाजलवदनः॥ जगसाळणजेगद्धुलः॥६२॥ जोकमलो

नी र्द्भवाचापितासुर्णः॥ तोवसीष्ठासीतैघालाशरण॥ गुरुसुखेनिजज्ञान॥ रघुनं

दनंश्रवणकरीः॥५३॥ दशरथासीमागेविस्वामित्र॥ म्हणेदेतुसारामराजिवने

त्रः॥ पिसीतासनआपवित्र॥ कुलुमाझाभगीती॥५४॥ सौमित्रासहस्मरारीमि

त्र॥ घेउनीचालीला॥ गाधिपुत्र॥ लववाटेसीताटिकाघोर॥ राक्षेसिभयंक

हरि०

रउमीआसे ॥५५॥ दशसहस्र कुंजेराचेबळ: ॥ यवटिलाटिकासबळ ॥ गाईत्राहा

णताहळ ॥ देखलाग्रासिपापिष्ट: ॥५६॥ जैसीयेलाटिकेसिराजिवनयेन ॥ नि

दखिणयेकचीबाण ॥ पुष्ठसिप्याश्रीमिरघुनंदनें: ॥ किर्तिकेळो आगाध ५७

विशेतीकोटिसेनेसहीतसुबाहु: ॥ ताकाळमारिअनंतबाहु ॥ पिशीतासना

२ चासमुहु ॥ राजिनेत्रेभांगीला ॥५८॥ मिथुळेसीयेलोरघुनंदना: ॥ वेष्टीलस

मागमदषीब्रह्माण: ॥ जैसामृतीवेष्टीलवेदनारायेणाइ ॥ तैसारघुनंदनजाला

से ॥५९॥ किनिर्जरासहितसहस्त्राक्षे ॥ कितापसवेष्टीलविरुपाक्षे ॥

तैसारामकमळदळाक्षे॥ धरामरीचे शीळा १६०॥ तोपद्मजे कंन्यासुंदरी॥ पद्माक्षेच ॥३४॥
रचाठेसउद्धारीः॥ चरणरजेलेपकजेनेत्री॥ पावनकेलीतेध्रुवा॥६१॥ तोगेतु
म्नियेललनाः॥ तेनमस्कारिरविकुळभुषणा॥ म्हणेसजलदवर्णा॥ उद्धरिलेम
जलागी ६२॥ पुढेत्रिबकभंजुनरघुविरा॥ ज्यानकीआणीलेमतापसुरा॥ पुढे
भार्गवजिंकुनीहटेः॥ आयुध्यासश्रीरामआला॥६३॥ कैकैवरदानिमिस्य॥ वना
चालिलारघुनाथा॥ सितासोमित्रासहित॥ रामजातातेपावना॥६४॥ वनासी
गेलियारघुनंदन॥ मागेदशरथपावलामरण॥ चौदावर्षमाहंआरण्ये ४४

(5)-30

कौसल्यात्मजेसेविलेः॥ ६५॥ श्रीरामराहिलापंचेवटि॥ सौमित्रासहितसीता
गोरटि४४४४॥ रणरंगधिरजेगजेटि॥ राहिलालटिगोदुमीच्या॥ ६६॥ तेथेक
पठयउनीरावणे॥ केलाध्यानकीचाहारण॥ दोन्हीष्टपाध्यातुनः॥ गर्जनि
हाकपाडिली॥ ६७॥ पाळण्यारवालीउडि घालोनः॥ हातिघेउनधनुषबाण
सुंदरनिमासुरवदनः॥ रघुनंदनउभालेथे॥ ६८॥ आरक्तदिसति राजिवनयेन॥
च्यापवोडिलाआकर्ण॥ ह्मणकोटदावीरावण॥ टाकितोछेदुन क्षेणार्धे ६९॥
कोटेनळनिळसौमीत्रः॥ कोटनिराळोल्हवपुत्र॥ कोटघ्यांबुवंद तरणीकुमर॥

चाळीसुनीलकोटिओहे ॥ ७० ॥ पाशाणीसाकारे सुमुद्रः ॥ सुवेळीजाउघादळ ॥ ॥१६॥
मारलेकसआग्न स्पाबाह्मटे ॥ रजनीचरसंहारतः ॥ ७१ ॥ बोहरावणआणाहेट ॥
म्हेदिलोआताद्दाहिसिरे ॥ हाकदिलिआवेसेथोर ॥ पंकजेनेत्रेतेपधा ॥ ७२ ॥
पेशोरा भयाभीतलटस्तः ॥ म्हणेकायकमांडिलाकलपांत ॥ येकायकीरघुनाथ ॥
आकस्मातभगटला ७३ ॥ जैसेकौतुकयादवराये ॥ दाविलेआपुलेजननीयसवे ॥
चयेशोसपाळयालपाहेः ॥ तोरडलाहस्पष्टे ७४ ॥ यशोदेसीनबळवाटेल्ले ॥
म्हणेम्याकायेस्वप्नदेखीले ॥ आन्हुलहरिलिळानकळे ॥ भवविरंचिपाहाता ७५

हा१०

क्रीष्णाह्मणेजेननीये॥ मजयेईयेगीकडिये॥ आगणीतुउभीराहे॥ मिरवेके
नक्षणभरीः॥७६॥ धन्यलेनंदाचेअंगण॥ जेथेहिंडेमनमोहनः॥ निळबंदभुमि
केजगजिवन॥ सहजजाउनीबैसला॥७७॥ क्रीष्णकेवळघननिळः॥ नीळबं
दंभुमिकाहिसुनिळ॥ दोहियेकत्तपनिर्मळः॥ दुसरेपणादिसेना॥७८॥ जवळीठ
आसुनीपननीळः॥ जवळीआसानिनदिसेबाळ॥ घाबरलीयेशोदायेकाळ
मंदिरामाजिपाहत॥७९॥ मागुतीधावेआंगणी॥ ह्मणेकोठवोचक्रपाणी॥ आ
कोआलीनंदराणी धुंडीतहरिते ८०॥ हिंडलिसपुर्णगोकुळा॥ परिटाईनप

ज्ञा०

उचीघननीळा ॥ गोपिधाविनल्यासकळ ॥ नंदमदिनालेघवा ॥ ८१ ॥ येशोदा

आलिनिजमंदिरीः ॥ हृदयेपिटिंदाहिकरीः ॥ ह्मणेम्याआताकेंउबरीः ॥ घेत ॥१७॥

लहोलोश्रीक्रीष्ण ॥ ८२ ॥ पृथ्वीवरीअद्भुस्यजाहला ॥ किगधंर्वीउचलोनीनेला ॥

ह्मणोनीयेशोदावळ्हाळा ॥ शोककरीआत्कुल ॥ ८३ ॥ आगणीआसानश्रीहरिः ॥ प

रिनदिसलयासीनेत्री ॥ जनम्हुलल्याचीपरि ॥ नानासघनीकरीताहे ॥ ८४ ॥ जव

ळीआसानीजगजिनः ॥ कष्टेसेविलिघोरविपनः ॥ निरहारपंच्याग्नीसा

घननानायज्ञदानादि ॥ ८५ ॥ यकपतीवायुआहारः ॥ नग्नमोनस्तजटाधार ॥

हरि० आ०

येकनागवेदिगाबरः॥ परिमीवरनसापेडः॥८६॥शमदंमआष्टांगसाधन॥ना
नावृलेतीर्थटाण॥यकवेदशास्त्रिआतीनीपुण॥ परिलेनीधाननसापडे॥८७॥
ब्रह्मसंच्याग्रहस्ताश्रामः॥ चानमहस्तचेलुथीश्रम॥परीटाईनपडेमेघशाम॥
व्यर्थश्रमपावती॥८८॥नकरितासारासार॥विच्यार॥ व्यर्थधुंडलेसंसारघोर॥
संतासीनधुसतापामर॥ यकगीरिकंदरसेविती॥८९॥आभयासीख्याचेदुर
शाविख्याः॥ परीनेणतीजगद्रुष्ट्या॥ तरीविध्याजाली ते आवीध्या॥ ब्रंह्मवि
ध्याजानही॥९०॥ हरिविणकारउइनानः॥ तेडनाननव्हेआइनान॥ भ्रमनसलाक

(5)-35

करीभजनः॥ नेसोगजाकृणनटावेचे ११॥ क्रीष्णगासेविणकरितीकर्मः॥ तोप
उत्ताभ्रमः॥ हरिवीणकरितीधर्मः॥ परमआधर्मतोहोये॥१२॥ हरिविणकिर्त
नः॥ कायकिजेतुवायाने॥ जैसेकोळाटीयाचेसैर्यपणा॥ रणपाडेननमानिच॥१३॥ ॥३६॥
जैसीमैदांचिशांति जाण॥ किबकाचेयेकाग्रध्यानः॥ किघटपारदियाचागा॥
यानः॥ किमुखमंडनवैशाचे॥१४॥ किबगडेचकेळेनग॥ किपलगाचाक्षेणक
टंगः॥ आसोकुपनकरीता॥ श्रीरंगसर्वसाधनव्यर्थची॥१५॥ जागणीजासे
नजगजिवन॥ व्यर्थगापिळोक्या सुळेनः॥ मृगनाभीकस्तुरीआसोन॥ तयासी

स्नान नव्हेते १६ नाकिचामोतिसुटाल । गळा घालीयेक वस्त्राळः । तेविसरोनी
नाक्राळघरामाजिसोधितसे १७ तैसीयेशोधलेणसकळसदने । शोधिली
म्याहरिकारणे । स्थुळलिंगकारण महाकारण । सर्वशोधुनपाहीलि १८
आवस्थगुणभोगखाणी । त्याहीआभिमनिच्याहीखाणी । पिंडब्रंह्मांडिचीतत्व
शोधुनीः । हरिलागुनपाहिली १९ । वयाहीं वेदशास्त्रपुराणे । नानाग्रंथना
नासादन्ये । उपरमाध्याहरिकारण । शेउचेहिशोधीली २०० येशोदालेणकरू
कायःः । मजळाकैसीहरिभासीहोयेः । कोणद्याचेधरुपाये । श्रीक्रीष्णमा

(5)-37

ह्मीकारणें:॥३॥ नंद आला आंगणांत ॥ तों येशोदा करीत आकांत ॥ भोवता गोकु

णीरडत:॥४॥ क्रीष्णनाथ न दिसे ची ॥२॥ मग ह्मणे जगजिवन ॥ मायाला हाळ सांडि ॥३१॥

माण ॥ निकस्मात घाऊनि सभेमें हातिं धर्ते ॥ येशोदा गोकुळणी सहित ॥ कळ बंद सुमी

केवतन ॥ हुडहुडा आपण धावीन्कल ३ ॥ तो देखेला आकस्मात ॥ धाउन सभे महात

घरीत: ॥ येशोदा गोंवळणी सहीत ॥ जव ळी धाव दरी आली ॥४॥ मायासी कुटला प्रेम

ऊठे पान्हा श्व ॥ ओंवे घेतले जराजिवनां ॥ ह्मणे बा नारायेण ॥ गेला कोठ हो तासी ५॥

कृष्ण ह्मणे वो जेननी मियथेची होतो आंगणी ॥ येशोदाचीया निजमनी ॥ आनंद हो

चबळला॥६॥घरालपेउनीगेलीकृष्णा॥ पहुडविलाहृदयेपाळणा॥शुक
ह्मणेकुरुभुशेणा॥ हरिचीलीळाआद्भुतः॥७॥जन्मोज्योसीवैशंपायन॥ आ
गाधगौळीयाचापुर्वपुंण्ये॥ जेथेआवतरलाइंदिरारमण॥पावनकेलीसमस्त
श्रीष्णकथारंतखाणी॥उघडलिपुर्वपुंण्येकरोनी॥ तेथीचजोहोरीसंतग्नानी निज॥
नयनीपाहालीले ८॥नानाद्रीष्टांतसहीतरचना॥ तेहीरत्नआमोलीकजाण॥
सभाग्यपाहिनियानयनेना॥निजनयनीपाहालीले ९॥जेआभाविकाआभा
ग्यआसंत॥त्यासीनरुचेहरिवीजयग्रंथः॥ ग्रंथरुपेयथार्थ॥जाणाभीमरथी॥

(5)-39

||२०||

केवळहोय ॥ ३३ ॥ हरिविजेयग्रंथ भीमापुर्णः ॥ चेदूभाग मध्येजिवन ॥ तोहापंचेमो ॥२०॥
ध्यायजाण ॥ येथस्नानभक्तकरीति ॥ ३२ ॥ येलोर्थीकरीलास्नान ॥ महस्खेहोयहरिदर्शण ॥
उभाकटिकरठेउन ॥ स्वामीमोमानिष्ठलसे ॥ ३३ ॥ भिमानिरनीवासी दिगं ॥
बंरा ॥ श्रीब्रह्मानंदाह्यिंभराः ॥ जेगदंघा श्रीधरवर ॥ निर्वीकाराभाभंग ॥ ३४
इतीश्रीहरीषाविजेयग्रंथ ॥ समंतहरीवंसेभागवंत ॥ सदापरीसोतसन
पंचेमोध्यायगोडाहा ॥ श्रीकृष्णार्पमिस्तु ॥ २१६ मां ६ ॥ ६ ॥ ५ ॥ ५ ॥ ५ ॥

(5)-40